

LIETUVOS RESPUBLIKOS PILIEČIŲ ĮSTATYMŲ LEIDYBOS INICIATYVOS ĮSTATYMAS

1998 m. gruodžio 22 d. Nr. VIII-1003
Vilnius

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

Šis įstatymas nustato, kokia tvarka įgyvendinama piliečių įstatymų leidybos iniciatyvos teisė ir piliečių teisė teikti Seimui sumanymą keisti ar papildyti Lietuvos Respublikos Konstituciją.

2 straipsnis. Piliečių įstatymų leidybos iniciatyvos teisė

1. 50 tūkstančių Lietuvos Respublikos piliečių, turinčių rinkimų teisę, gali teikti Seimui įstatymo projektą ir jį Seimas privalo svarstyti.

2. Ne mažiau kaip 300 tūkstančių rinkėjų turi teisę teikti Seimui sumanymą keisti ar papildyti Lietuvos Respublikos Konstituciją.

3 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. **Įstatymo iniciatoriai** – piliečiai, kurie siūlo pakeisti ar papildyti Lietuvos Respublikos Konstituciją ar priimti įstatymą ir pasirašo piliečių parašų rinkimo lape dėl tokio pasiūlymo.

2. **Iniciatyvos projektas** – įstatymo ar jo dalies pakeitimo ir papildymo arba Lietuvos Respublikos Konstitucijos pakeitimo ar papildymo projektas, kuris pateikiamas šio įstatymo nustatyta tvarka.

4 straipsnis. Šio įstatymo galiojimas

Šis įstatymas netaikomas įgyvendinti:

1) piliečių peticijos teisę;

2) piliečių teisę inicijuoti referendumus;

3) Respublikos Prezidento, Vyriausybės ir Seimo narių, įstatymų leidybos iniciatyvos teisę Seime.

5 straipsnis. Iniciatyvinė grupė

1. Dėl parengiamųjų veiksnių, susijusių su piliečių įstatymo projekto teikimu Seimui ar sumanymu keisti Lietuvos Respublikos Konstituciją, sudaroma iniciatyvinė grupė iš ne mažiau kaip 10 rinkimų teisę turinčių asmenų.

2. Tokią iniciatyvinę grupę registruoja Vyriausioji rinkimų komisija Referendumo įstatymo nustatyta Lietuvos Respublikos piliečių iniciatyvinės grupės registravimo tvarka.

6 straipsnis. Iniciatyvinės grupės prašymas

1. Iniciatyvinė grupė pateikia Vyriausiajai rinkimų komisijai prašymą, kuriame nurodoma, kokį įstatymą siūloma priimti, pakeisti ar papildyti arba sumanymo keisti ar papildyti Lietuvos Respublikos Konstituciją nuostatos.

2. Šį prašymą pasirašo ne mažiau kaip 10 rinkimų teisę turinčių asmenų, prie savo parašo nurodydami vardą, pavardę, asmens kodą ir nuolatinę gyvenamąją vietą.

7 straipsnis. Piliečių parašų rinkimo lapai

1. Piliečių parašai dėl įstatymų leidybos iniciatyvos renkami piliečių parašų rinkimo lape, kuriame yra toks tekstas:

„Aš, Lietuvos Respublikos pilietis(-ė), patvirtinu, kad siūlau priimti tokį įstatymą arba taip papildyti ar pakeisti tokį įstatymą (arba sumanymą keisti ar papildyti Lietuvos Respublikos Konstituciją).“

2. Piliečių parašų rinkimo lape taip pat pateikiamas visas įstatymo ar jo pakeitimo, papildymo projekto arba sumanymo keisti ar papildyti Lietuvos Respublikos Konstituciją tekstas ir piliečių parašai, prie parašo nurodoma vardas, pavardė, asmens kodas ir nuolatinė gyvenamoji vieta.

8 straipsnis. Piliečių parašų rinkimo lapų išdavimo terminai

Vyriausioji rinkimų komisija ne vėliau kaip per savaitę po iniciatyvinės grupės prašymo ir iniciatyvos projekto pateikimo privalo išduoti reikiamą skaičių piliečių parašų rinkimų lapų iniciatorių atstovams.

9 straipsnis. Piliečių įstatymų leidybos iniciatyvos įgyvendinimo terminai

1. 50 tūkstančių Lietuvos Respublikos piliečių, turinčių rinkimų teisę, parašams dėl iniciatyvos projekto surinkti nustatomas dviejų mėnesių terminas nuo piliečių parašų rinkimo lapų išdavimo.

2. Ne mažiau kaip 300 tūkstančių rinkėjų parašams dėl pateikimo Seimui sumanymo keisti ar papildyti Lietuvos Respublikos Konstituciją surinkti nustatomas keturių mėnesių terminas nuo piliečių parašų rinkimo lapų išdavimo.

10 straipsnis. Agitacija dėl iniciatyvos projekto

Lietuvos Respublikos piliečiams ir nustatyta tvarka įregistruotoms politinėms partijoms, kitoms politinėms ir visuomeninėms organizacijoms suteikiama teisė nekliudomai agituoti už iniciatyvinės grupės pateiktą iniciatyvos projektą arba sumanymą keisti ar papildyti Lietuvos Respublikos Konstituciją.

11 straipsnis. Piliečių parašų rinkimo lapų pateikimas

Piliečių parašų rinkimo lapus su parašais per nustatytą terminą iniciatyvinė grupė privalo pateikti Vyriausiajai rinkimų komisijai. Jeigu per nustatytą terminą nesurenkamas piliečių parašų reikiamas skaičius, toks iniciatyvos projektas Seime nesvarstomas.

12 straipsnis. Piliečių parašų rinkimo lapų patikrinimas

Vyriausioji rinkimų komisija, gavusi parašų rinkimo lapus su piliečių parašais, per penkiolika dienų patikrina jų autentiškumą ir pateikia išvadą, ar per nustatytą terminą yra surinktas reikiamas parašų skaičius.

13 straipsnis. Iniciatyvos projekto registravimas Seime

1. Vyriausioji rinkimų komisija savo išvadą kartu su piliečių parašų rinkimo lapais pateikia Seimui.

2. Jei Seimas gauna Vyriausiosios rinkimų komisijos išvadą, kad surinkti parašai atitinka įstatymo reikalavimus, Seimo kancleris tokios išvados gavimo dieną įregistruoja iniciatyvos projektą ir apie tai praneša iniciatyvinei grupei.

14 straipsnis. Seimo atsisakymas svarstyti iniciatyvos projektą

Jeigu Vyriausioji rinkimų komisija nustato, kad per nustatytą terminą nėra surinktas reikiamas parašų, atitinkančių šio įstatymo reikalavimus, skaičius, Seimas priima sprendimą tokio projekto nesvarstyti.

15 straipsnis. Pakartotinis parašų rinkimas tam pačiam piliečių iniciatyvos projektui

Jeigu per nustatytą terminą nėra surinktas reikiamas parašų, atitinkančių šio įstatymo reikalavimus, skaičius, pakartotinai parašai tam pačiam iniciatyvos projektui renkami iš naujo ir juos galima pradėti rinkti ne anksčiau kaip po šešių mėnesių nuo Vyriausiosios rinkimų komisijos išvados paskelbimo.

16 straipsnis. Nerealizuotos piliečių iniciatyvos svarstymas

Jeigu iniciatoriai nerealizuoja įstatymų leidybos iniciatyvos, Respublikos Prezidentas, Vyriausybė ar bet kuris Seimo narys gali pateikti tą patį projektą Seimui. Tuo atveju projektas pateikiamas Seimo posėdyje ir svarstomas Seimo statuto nustatyta bendra tvarka.

17 straipsnis. Piliečių įstatymų leidybos iniciatyvos pateikimas Seime

Piliečių inicijuotą įstatymo, jo pakeitimo ar papildymo arba Lietuvos Respublikos Konstitucijos pakeitimo ar papildymo projektą artimiausiame Seimo posėdyje po jo įregistravimo Seime pateikia iniciatyvinės grupės atstovas ar kitas iniciatorių įgaliotas asmuo.

18 straipsnis. Iniciatyvos projekto gražinimas tobulinti

Jeigu svarstymo metu Seimas nusprendžia, kad toks projektas turi būti gražintas tobulinti, jis gražinamas ne iniciatoriams, o Seimo komitetui, kuris yra pagrindinis svarstant šį įstatymo projektą.

19 straipsnis. Sumanymo keisti ar papildyti Lietuvos Respublikos Konstituciją pateikimas ir svarstymas Seime

Pateikus ir apsvarsčius Seime piliečių sumanymą keisti ar papildyti Lietuvos Respublikos Konstituciją, Seimas paprasta posėdyje dalyvaujančių Seimo narių balsų dauguma sprendžia, ar pritarti tokiam piliečių sumanymui.

20 straipsnis. Piliečių inicijuoto Lietuvos Respublikos Konstitucijos pakeitimo ar papildymo projekto svarstymas ir priėmimas

Piliečių inicijuotas Lietuvos Respublikos Konstitucijos pakeitimo ar papildymo projektas Seime svarstomas ir priimamas Seimo statuto nustatyta bendra tvarka dėl Lietuvos Respublikos Konstitucijos pataisų projektų.

21 straipsnis. Iniciatorių atstovų dalyvavimas iniciatyvos projekto svarstyme Seime

Iniciatorių atstovai turi teisę dalyvauti ir pasakyti savo nuomonę Seime visų iniciatyvos projekto pateikimo, svarstymo ir priėmimo stadijų metu.

22 straipsnis. Piliečių informavimas apie iniciatyvos svarstymą Seime

Apie piliečių iniciatyvos svarstymą Seime turi būti nuolat informuojama visuomenė Seimo valdybos nustatyta tvarka.

23 straipsnis. Atsakomybė už įstatymo pažeidimus

Pareigūnai ir tarnautojai, pažeidę šį įstatymą, atsako įstatymų nustatyta tvarka.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTAS

VALDAS ADAMKUS